

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Σόιμπλε: Δεν είναι απαραίτητο να ληφθούν τώρα αποφάσεις για το χρέος

Δεν υπάρχει λόγος να ληφθούν αποφάσεις αυτή τη στιγμή για το πώς θα ελαφρυνθεί το χρέος της Ελλάδας στο άμεσο μέλλον, δήλωσε την Τρίτη ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, καταδεικνύοντας ακόμη ένα σημάδι διαφωνίας μεταξύ των δανειστών,

«Δεν έχω κανένα σοβαρό επιχείρημα προς την γερμανική Βουλή και τον λαό που να υποστηρίζει ότι αυτή η συζήτηση θα πρέπει να βρεθεί στο επίκεντρο αυτή τη στιγμή», υπογράμμισε ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών, ενώ όσον αφορά την αξιολόγηση, εκτίμησε ότι θα ολοκληρωθεί τον ερχόμενο Απρίλιο.

Επέμεινε πάντως ότι δεν συντρέχει λόγος να ληφθούν μέτρα αυτή τη στιγμή για μείωση των μελλοντικών πληρωμών, τονίζοντας ότι «αυτό το κομμάτι του διαλόγου έχει να κάνει περισσότερο με το πρεστίτζ και όχι με την ουσία».

Τέλος, όσον αφορά το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, επανέλαβε ότι το Βερολίνο εξακολουθεί να τάσσεται υπέρ της συμμετοχής του στο νέο πρόγραμμα.

Eurostat: Ισχνή ανάπτυξη 0,1% για την ελληνική οικονομία στο δ' τρίμηνο του 2015

Όπως ανακοινώθηκε, ισχνή ανάπτυξη 0,1% κατέγραψε η ελληνική οικονομία το τέταρτο τρίμηνο του 2015, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat που δόθηκαν σήμερα στη δημοσιότητα. Το ίδιο τρίμηνο το ΑΕΠ στην ευρωζώνη αυξήθηκε κατά 0,3% και στην «ΕΕ των 28» αυξήθηκε κατά 0,4%.

Σε σχέση με το τέταρτο τρίμηνο του 2014 το ΑΕΠ στην Ελλάδα μειώθηκε (-0,8%), ενώ στην ευρωζώνη αυξήθηκε κατά 1,6% και στην «ΕΕ των 28» κατά 1,8%.

Η ανάπτυξη στην ευρωζώνη στηρίχθηκε κυρίως από την κατανάλωση των νοικοκυριών που αυξήθηκε κατά 0,2% και κατά 0,4% στην ΕΕ (έναντι αύξησης 0,5% και 0,6% αντιστοίχως το τρίτο τρίμηνο του 2015).

Τα κράτη μέλη που κατέγραψαν τον υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης είναι η Σουηδία (1,3%), η Εσθονία (1,2%), η Ρουμανία και Πολωνία (1,1%). Αντίθετα, ύφεση σημειώθηκε στην Κροατία (-0,5%) και στη Λετονία (-0,3%).

Ντάισελμπλουμ σε Μοσκοβισί: Επίτηδες πυροδότησα τη συζήτηση για το χρέος

Ένα ανοιχτό μικρόφωνο «έπιασε» τον Γερούν Ντάισελμπλουμ να παραδέχεται στον Πιερ Μοσκοβισί πως πυροδότησε επίτηδες τη συζήτηση για το ελληνικό χρέος. Το περιστατικό σημειώθηκε με το κλείσιμο της συνέντευξης Τύπου για το Eurogroup τη Δευτέρα. «Νομίζω ότι πυροδότησες ένα τεράστιο debate για το χρέος, για την ελάφρυνση του χρέους» λέει ο κ. Μοσκοβισί, για να λάβει την απάντηση: «Το έκανα επίτηδες». Το βίντεο δημοσιοποιήθηκε από τον δημοσιογράφο της βρετανικής εφημερίδας Financial Times Πίτερ Σπίγκελ.

 Peter Spiegel
@SpiegelPeter

Caught on mike: @J_Dijsselbloem admits to @pierreoscovici he provoked #Greece debt debate. "I did it on purpose."
youtu.be/80qWHQY388A

Dijsselbloem & Moscovici on Greece
Caught on microphone after press conference. Moscovici: "I think you've launched ...
youtube.com

RETWEETS 98 LIKES 36

11:48 PM - 7 Mar 2016

«Καμπανάκι» από BIS για τα αρνητικά επιτόκια

Οι ισχυροί κλυδωνισμοί στις αγορές στις αρχές του έτους δείχνουν ότι οι επενδυτές χάνουν την εμπιστοσύνη τους στις θεραπευτικές δυνάμεις των κεντρικών τραπεζών, υποστήριξε η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS), η «κεντρική τράπεζα των κεντρικών τραπεζών», κρούοντας παράλληλα τον κώδωνα του κινδύνου για τις παρενέργειες των αρνητικών επιτοκίων και τις προοπτικές των αναδυόμενων οικονομιών.

Στην τριμηνιαία έκθεσή της, η BIS σημειώνει ότι οι πρόσφατες ανησυχίες για την οικονομία της Κίνας, τις τιμές των εμπορευμάτων και την ευρωστία του ευρωπαϊκού τραπεζικού κλάδου αναδύθηκαν ενώ συντελούνται σημαντικές αλλαγές στο τοπίο της παγκόσμιας οικονομίας: Ο παγκόσμιος διατραπεζικός δανεισμός συρρικνώνεται για πρώτη φορά την τελευταία διετία, ο δανεισμός σε δολάρια από τις αναδυόμενες αγορές «τράβηξε χειρόφρενο» λόγω της ανατίμησης του αμερικανικού νομίσματος με φόντο τις προσδοκίες αύξησης των επιτοκίων του δολαρίου, ενώ οι εταιρείες των ΗΠΑ άρχισαν να εκδίδουν ομόλογα σε ευρώ, «ποντάροντας» ότι το ενιαίο νόμισμα θα παραμείνει ασθενές και τα επιτόκιά του σε χαμηλά επίπεδα επί μακρόν. Την ίδια στιγμή, οι ρυθμοί ανάπτυξης διεθνώς είναι αναιμικοί, το δημόσιο χρέος εξακολουθεί να αυξάνεται και τα αρνητικά επιτόκια σε μεγάλο μέρος του αναπτυγμένου κόσμου (Ευρωζώνη, Ιαπωνία, Ελβετία, Δανία, Σουηδία), υποδεικνύουν ότι η νομισματική πολιτική έχει φτάσει στα όριά της.

«Ο τελευταίος γύρος αναταράξεων στις αγορές έδειξε ότι οι κεντρικές τράπεζες δεν μπορούν να σηκώσουν από μόνες τους το βάρος της ανάκαμψης», σχολίασε ο επικεφαλής οικονομολόγος της BIS Κλαούντιο Μπόριο.

«Οι επενδυτές δείχνουν να το αντιλαμβάνονται αυτό και η εμπιστοσύνη τους στις κεντρικές τράπεζες δείχνει να κλονίζεται-μάλλον για πρώτη φορά. Καλό είναι να το λάβουν υπόψη τους και οι κυβερνήσεις...».

Παρενέργειες

Η BIS δημοσίευσε επίσης έκθεση για τον αντίκτυπο των αρνητικών επιτοκίων, επισημαίνοντας μεταξύ άλλων ότι σε χώρες όπως η Ελβετία οι τράπεζες αντί να μετακυλίσουν το κόστος στα επιτόκια καταθέσεων (από φόβο μήπως πυροδοτήσουν φυγή κεφαλαίων), το «πέρασαν» στα επιτόκια χορηγήσεων (π.χ. στα στεγαστικά δάνεια) για να περιορίσουν τις ζημιές. «Εάν τα αρνητικά επιτόκια δεν επηρεάζουν το κόστος δανεισμού επιχειρήσεων και νοικοκυριών, τότε χάνουν εν πολλοίς τον λόγο υπαρξής τους», σημείωσε η BIS. «Από την άλλη, όμως, εάν ο αντίκτυπος γίνει αισθητός μόνο στα επιτόκια χορηγήσεων, τότε θα υπάρχουν αλυσιδωτές συνέπειες για την κερδοφορία των τραπεζών, εκτός αν τα αρνητικά επιτόκια 'μεταφερθούν' και στα επιτόκια καταθέσεων, εγείροντας ερωτήματα για τη σταθερότητα της καταθετικής βάσης...».

EKT

Είναι βέβαιο ότι όλος αυτός ο προβληματισμός έχει ήδη μεταφερθεί από τη Βασιλεία (έδρα της BIS) στη Φρανκφούρτη, ενόψει της συνεδρίασης του Δ.Σ. της EKT στις 10 Μαρτίου, με τις αγορές να προσδοκούν για άλλη μια φορά από τον Μάριο Ντράγκι να παίξει τον ρόλο του «από μηχανής Θεού» και να αναλάβει νέες πρωτοβουλίες για να ανασχέσει την απειλή του αποπληθωρισμού και της στασιμότητας. Ειρωνικά, οι αναλυτές προεξοφλούν αυτό ακριβώς που η BIS χαρακτηρίζει ως... τοξικό φάρμακο, δηλαδή την περαιτέρω μείωση του ήδη αρνητικού επιτοκίου καταθέσεων του ευρώ στο -0,4% από -0,3% προηγουμένως.

Το 68% των ερωτώμενων σε δημοσκόπηση του Reuters προβλέπει επίσης αύξηση του μηνιαίου πλαφόν για την αγορά κρατικών τίτλων στα 70 δισ. ευρώ (από 60 σήμερα), ενώ ορισμένοι κάνουν λόγο και για δεύτερη επέκταση του προγράμματος εκτόπισης χρήματος, πέρα από τον Μάρτιο του 2017. Αύριο (9 Μαρτίου) συμπληρώνεται ένας χρόνος από την έναρξη του προγράμματος και τα αποτελέσματα μέχρι στιγμής είναι κατώτερα των προσδοκιών. Μπορεί, άραγε, να αλλάξει αυτή η εικόνα;

IOBE: Τα οφέλη για την οικονομία από την ιδιωτικοποίηση του ΟΑΠ

Καθαρά δημοσιονομικά έσοδα 511 εκατ. ευρώ ή 475 εκατ. ευρώ σε όρους παρούσας αξίας μπορεί να αποφέρει στον κρατικό προϋπολογισμό, κατά το διάστημα 2016–2025, η ιδιωτικοποίηση του ΟΑΠ, σύμφωνα με μελέτη του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE). Παράλληλα, εκτιμάται ότι θα πραγματοποιηθούν επιπλέον επενδύσεις ύψους 867 εκατ. ευρώ από την Cosco και από άλλες επιχειρήσεις που θα δραστηριοποιηθούν στην περιοχή ως αποτέλεσμα συνεργασίας με το λιμένα. Σημαντικά προβλέπονται και τα μακροοικονομικά αποτελέσματα από την πώληση των μετοχών του ΟΑΠ με την ενίσχυση του ΑΕΠ και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Στη μελέτη του IOBE, με τίτλο: «Οικονομικές επιδράσεις από την ιδιωτικοποίηση του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς», τονίζεται ότι ο λιμένας του Πειραιά διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο για την οικονομία της χώρας, ως ο βασικός πυλώνας του ελληνικού λιμενικού συστήματος. Μεταξύ των βασικών σημείων της μελέτης, είναι τα εξής: «Στο βαθμό που οι υποδομές του λιμένα εξελιχθούν κατάλληλα και αξιοποιηθούν ανάλογα, δύναται να αποτέλεσει μοχλό περαιτέρω ανάπτυξης της ναυτιλίας, των θαλάσσιων μεταφορών, της κρουαζιέρας αλλά και πολλών άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων. Ειδικά, στη σημερινή συγκυρία βαθύτατης και παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, το ζητούμενο για μία βιώσιμη και ολοκληρωμένη διαχείριση των ελληνικών λιμένων έχει ιδιαίτερη βαρύτητα. Σε αυτό το πλαίσιο, η διάθεση πλειοψηφικού πακέτου μετοχών του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς (ΟΑΠ) ΑΕ σε στρατηγικό επενδυτή αναδεικνύεται σε κίνηση ιδιαίτερης σημασίας για την ελληνική οικονομία. Από την ανάλυση προκύπτει ότι το καθαρό όφελος αθροιστικά για την περίοδο 2016-2025 υπολογίζεται στα 511 εκατ. ευρώ ή 475 εκατ. ευρώ σε όρους παρούσας αξίας.

Οι μεγαλύτερες τιμές του καθαρού δημοσιονομικού οφέλους σημειώνονται τα έτη 2016 (277,5 εκατ. ευρώ) και 2022 (106,3 εκατ. ευρώ), όταν πραγματοποιείται, με βάση το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα, η πώληση των μετοχών του ΟΑΠ έναντι 280,5 εκατ. ευρώ και 88,0 εκατ. ευρώ, αντίστοιχα. Ακόμα, όμως και εξαιρουμένης της εισροής από την πώληση μετοχών, διαφαίνεται μία σταθερή τάση ανόδου διαχρονικά στο καθαρό δημοσιονομικό αποτέλεσμα, το οποίο οφείλεται σε αυξημένη δραστηριότητα και μεγαλύτερη αποδοτικότητα, λόγω της ιδιωτικοποίησης. Αναλυτικότερα, τα υπόλοιπα καθαρά δημοσιονομικά έσοδα αυξάνονται από 6,9 εκατ. ευρώ, το 2017, στα 20,9 εκατ. ευρώ, το 2025.

Επιπλέον, η σύμβαση παραχώρησης μεταξύ του ΟΑΠ και της Ελληνικής Δημοκρατίας προβλέπει συγκεκριμένες επενδύσεις, η υλοποίηση των οποίων πρέπει να ολοκληρωθεί σε δύο χρονικές περιόδους διάρκειας πέντε ετών εκάστη (CAPEX periods). Πέραν από τις υποχρεωτικές επενδύσεις, όμως, η Cosco έχει τη δυνατότητα να προβεί και σε άλλες επενδύσεις, εφόσον τις κρίνει αναγκαίες και επικερδείς. Τέλος, επενδύσεις ενδέχεται να προέλθουν και από άλλες επιχειρήσεις οι οποίες θα δραστηριοποιηθούν στην ευρύτερη περιοχή, ως αποτέλεσμα συνεργασίας με το λιμένα. Το συνολικό ύψος αυτών των επενδύσεων εκτιμάται ότι ανέρχεται σε περίπου 867 εκατ. ευρώ κατά την πρώτη δεκαετία. Σε αυτή την εκτίμηση δεν λαμβάνονται υπόψη επενδύσεις άλλων εταιρειών που είναι πιθανόν να δραστηριοποιηθούν στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά.

Η ιδιωτικοποίηση του λιμένα και η λειτουργία του σε συνθήκες βελτιωμένης αποδοτικότητας αναμένεται να επιδράσει θετικά και στον κύκλο εργασιών των τμημάτων του (π.χ. στη ναυπηγοεπισκευή και στην κρουαζιέρα), καθώς και σε συνδεδεμένους κλάδους της οικονομίας, όπως, για παράδειγμα, τα logistics και οι σιδηροδρομικές μεταφορές.

Αν δε υλοποιηθεί και σειρά συγκεκριμένων δνητικών δράσεων, το επιπλέον ετήσιο προϊόν εντός της ελληνικής οικονομίας κυμαίνεται από 17 εκατ. ευρώ, το 2016, ως και 2,6 δισ. ευρώ, το 2025. Σε αυτή την εκτίμηση δεν συμπεριλαμβάνονται οι επιδράσεις σε άλλους κλάδους που ενδέχεται να ενισχυθούν από τη βελτίωση των υποδομών μεταφοράς προϊόντων και της ναυπηγοεπισκευής, όπως η μεταποίηση προϊόντων ή ο τουρισμός. Λαμβάνοντας υπόψη τη βελτίωση των κέντρων μακροοικονομικών μεγεθών με τη χρήση κατάλληλων μακροοικονομικών υποδείγματων, εκτιμήθηκε η συμβολή της πώλησης των μετοχών του ΟΑΠ στην ενίσχυση των αναπτυξιακών ρυθμών ανόδου της ελληνικής οικονομίας και στην προσπάθεια δημοσιονομικής προσαρμογής και μείωσης του δημοσίου χρέους.

Συνολικά, στο τέλος της εξεταζόμενης περιόδου, το επίπεδο του ΑΕΠ θα είναι κατά 0,8% υψηλότερο από αυτό που θα ήταν, αν δεν είχε γίνει η συναλλαγή. Ο πραγματικός μισθός αυξάνεται σταθερά σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο, ενώ οι πληθωριστικές πιέσεις παραμένουν εξαιρετικά ασθeneis. Οι παράγοντες ζήτησης που συνδέονται με την κατασκευή και λειτουργία του έργου δημιουργούν συνολικά περισσότερες από 31 χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας.

Παράλληλα, οι παράγοντες προσφοράς που εκφράζουν την άνοδο της παραγωγικότητας και της δνητικής παραγωγικής ικανότητας έχουν μόνιμο χαρακτήρα και επιδρούν και μετά την περάτωση κατασκευαστικών εργασιών. Επιπλέον, η επένδυση συμβάλλει στη μείωση του δημοσίου χρέους μακροχρόνια κατά 2,3 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ. Λαμβάνοντας υπόψη την περιφερειακή διάρθρωση του ΑΕΠ και της απασχόλησης στην Ελλάδα (το 50% περίπου εντοπίζεται στη Αττική), οι επιδράσεις που αναφέρθηκαν θα είναι πολύ περισσότερο αισθητές στην περιοχή της Αττικής και του Πειραιά, ειδικότερα.

Τονίζεται ότι οι εκτιμήσεις στη μελέτη περιορίζονται σε επιδράσεις οι οποίες συσχετίζονται άμεσα με τη συγκεκριμένη συμφωνία, η οποία, όμως, εντάσσεται σε μία ευρύτερη προσπάθεια ανάταξης των παραγωγικών δραστηριοτήτων στη χώρα. Η προσέλκυση μίας μεγάλης επένδυσης σε έναν κομβικό τομέα για την ελληνική οικονομία, όπως οι μεταφορές, ενδέχεται να σηματοδοτήσει μία σημαντική αλλαγή του επενδυτικού κλίματος και να δώσει το έναυσμα για μεγαλύτερη ανάπτυξη στους τομείς που εξετάζει η μελέτη, όπως οι υπηρεσίες μεταφοράς και ο τουρισμός, άλλα και σε άλλους τομείς της οικονομίας όπου υπάρχει ανάγκη για άμεσες ξένες επενδύσεις, όπως η μεταποίηση, η παροχή νερού και ενέργειας, η διαχείριση απορριμμάτων και οι λοιπές υπηρεσίες. Επομένως, οι εκτιμήσεις της μελέτης πρέπει να θεωρηθούν ως συντηρητικές και ενδέχεται να υπερβληθούν, εφόσον συντελέσουν και άλλοι παράγοντες στη βελτίωση των ευρύτερων συνθηκών και προοπτικών της ελληνικής οικονομίας.

Συμπερασματικά, ένα από τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ελληνική οικονομία, είναι η ανεπάρκεια των εγχωρίων αποταμιεύσεων για τη στήριξη ενός επενδυτικού προγράμματος που θα εξασφαλίζει ικανοποιητικούς ρυθμούς ανόδου και, παράλληλα, θα ικανοποιεί τους φιλόδοξους δημοσιονομικούς στόχους που έχουν τεθεί στο πρόγραμμα προσαρμογής που ακολουθείται. Το πρόβλημα επιτείνει η αδυναμία του τραπεζικού συστήματος να διαδραματίσει το διαμεσολαβητικό του ρόλο και να ενισχύσει τη διαδικασία μετατροπής αποταμιεύσεων σε επενδύσεις. Η εισροή πόρων από το εξωτερικό είναι απαραίτητη προϋπόθεση και, ουσιαστικά, η μόνη λύση για την αναπτυξιακή πορεία της χώρας και την οριστική της έξοδο από την κρίση.

Επομένως, εκείνο που απαιτείται τώρα είναι η ενίσχυση της αξιοπιστίας της χώρας, ώστε να καταστεί ένας ασφαλής επενδυτικός προορισμός και να προσελκυστούν οι απαραίτητοι πόροι. Η παραχώρηση του 51% των μετοχών του ΟΑΠ στην Cosco και ακολούθως του 16% και, στη συνέχεια, η ανάπτυξη του λιμένα Πειραιώς μπορεί να διαδραματίσει καταλυτικό ρόλο προς αυτήν την κατεύθυνση, στέλνοντας ένα ισχυρό σήμα στις διεθνείς αγορές ότι η Ελλάδα είναι ένας ασφαλής και ελκυστικός επενδυτικός πόλος. Η ανάπτυξη του λιμένα και η δημιουργία ενός κέντρου διεθνούς εμβέλειας για το διαμετακομιστικό εμπόριο, αλλά και για τον τουρισμό και την κρουαζιέρα, αναμένεται να έχει πολλαπλές θετικές επιδράσεις στην εγχώρια οικονομία και στην κοινωνία, μέσω των άμεσων επενδυτικών επιδράσεων, των συνεργειών, καθώς και των λοιπών καθετοποιημένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, που θα αναπτυχθούν».

Το πλήρες κείμενο της μελέτης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του IOBE (www.iobe.gr).

Τα Διαγράμματα της Ημέρας

Berkshire (Warren Buffet) largest stock holdings (listing BAC holding separately makes me chuckle every time)

<u>Shares**</u>	<u>Company</u>	<u>Percentage of Company Owned</u>	<u>12/31/15</u>	
			<u>Cost*</u>	<u>Market</u>
			<i>(in millions)</i>	
151,610,700	American Express Company	15.6	\$ 1,287	\$ 10,545
46,577,138	AT&T	0.8	1,283	1,603
7,463,157	Charter Communications, Inc.	6.6	1,202	1,367
400,000,000	The Coca-Cola Company	9.3	1,299	17,184
18,513,482	DaVita HealthCare Partners Inc.	8.8	843	1,291
22,164,450	Deere & Company	7.0	1,773	1,690
11,390,582	The Goldman Sachs Group, Inc.	2.7	654	2,053
81,033,450	International Business Machines Corp.	8.4	13,791	11,152
24,669,778	Moody's Corporation	12.6	248	2,475
55,384,926	Phillips 66	10.5	4,357	4,530
52,477,678	The Procter & Gamble Company	1.9	336	4,683 ***
22,169,930	Sanofi	1.7	1,701	1,896
101,859,335	U.S. Bancorp	5.8	3,239	4,346
63,507,544	Wal-Mart Stores, Inc.	2.0	3,593	3,893
500,000,000	Wells Fargo & Company	9.8	12,730	27,180
	Others		10,276	16,450
	Total Common Stocks Carried at Market		<u>\$ 58,612</u>	<u>\$ 112,338</u>

* This is our actual purchase price and also our tax basis; GAAP "cost" differs in a few cases because of write-ups or write-downs that have been required under GAAP rules.

** Excludes shares held by pension funds of Berkshire subsidiaries.

*** Held under contract of sale for this amount.

Berkshire has one major equity position that is not included in the table: We can buy 700 million shares of Bank of America at any time prior to September 2021 for \$5 billion. At yearend these shares were worth \$11.8 billion. We are likely to purchase them just before expiration of our option and, if we wish, we can use our \$5 billion of Bank of America 6% preferred to fund the purchase. In the meantime, it is important for you to realize that Bank of America is, in effect, our fourth largest equity investment – and one we value highly.